

Grundskolan hösten 2016

Oförändrat elevantal i grundskolan

I de åländska grundskolorna går 2 849 elever hösten 2016. Elevantalet är oförändrat jämfört med 2015, men det är en något större andel pojkar i år än i fjol. Av eleverna går 1 929 på lågstadiet och 920 på högstadiet. Flest elever har årskurs tre, 349 stycken, medan ettan är minst med 297 och är den enda årskursen med färre än 300 elever. Av de 23 grundskolorna har 2 färre än 10 elever och i 10 skolor går mera än 100 barn.

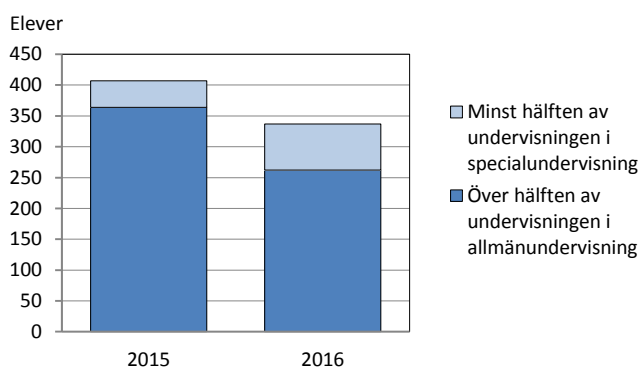
Tabell 1. Grundskolelever efter undervisningstyp, kön och stadium 2016

Typ av undervisning	Totalt	Kön		Stadium	
		Flickor	Pojkar	Lågstadiet	Högstadiet
Totalt	2 849	1 358	1 491	1 929	920
Allmänundervisning	2 492	1 232	1 260	1 684	808
Undervisning med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd					
Över hälften av undervisn. sker inom allmänundervisn.	262	95	167	166	96
Minst hälften av undervisn. sker inom specialundervisn.	75	26	49	69	6
Träningsundervisning	20	5	15	10	10

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antalet elever som får specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd är mindre än i fjol, 337 stycken, men de elever som får minst hälften av undervisningen inom specialundervisning har nästan fördubblats från drygt 40 till 75 personer. I träningsundervisningen går 20 elever.

Elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd 2015–2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Elever med annat modersmål än svenska fortsätter att öka och är nu drygt 250 stycken. Allt fler barn får hemundervisning. Hösten 2016 är hemundervisningseleverna 34 stycken, vilket är en ökning med 11 jämfört med hösten 2015.

Beskrivning av statistiken

Detta meddelande innehåller statistik om eleverna i de åländska grundskolorna, deras språkstudier samt vissa uppgifter om skolornas datautrustning. Det huvudsakliga statistiska måttet är antalet elever, som redovisas fördelat efter bl.a. skola, årskurs, kommun, typ av undervisning och val av frivilliga språk. Statistiken gäller situationen i början av läsåret 2016–2017, eller den 30 augusti 2016. Vissa jämförelser med tidigare år görs också.

Definitioner och förklaringar:

Landskommuner	Alla kommuner utom Mariehamn
Landsbygden	Alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn
Skärgården	Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö
-	Exakt 0 enheter
.	Uppgift ologisk, kan ej förekomma
..	Uppgift saknas

Statistiken baseras på individuppgifter som ÅSUB har begärt in från grundskolorna. Insamlingen är en totalundersökning och uppgifter från samtliga grundskolor ligger till grund för statistiken. ÅSUB har gjort vissa kompletteringar och korrigeringar av statistiken efter kontakter med skolorna och skolförvaltningarna.

ÅSUB publicerar sedan år 2000 ett årligt meddelande med grundskolestatistik. Meddelandet liksom ytterligare statistik om grundskolan, bl.a. flera tidsserier och mera detaljerade uppgifter, finns på ÅSUBs webbplats (www.asub.ax). Statistik om lärarna i grundskolan och andra delar av det åländska skolväsendet publiceras vart tredje år, senast våren 2014. Övrig årlig utbildningsstatistik som ÅSUB ger ut gäller utbildningen efter grundskolan och vid Högskolan på Åland, avlagda examina, utbildning som inte leder till examen samt studerande utanför Åland.

Den åländska grundskolan

Grundskolan är obligatorisk och omfattar nio årskurser, varav årskurs 1-6 utgör lågstadiet och årskurs 7-9 högstadiet. Grundskolorna upprätthålls av kommunerna. Mariehamn har tre egna grundskolor, varav en är lågstadieskola och två är sammanhållna grundskolor. Landsbygdskommunerna och Vårdö har egna lågstadieskolor, men samarbetar om högstadieundervisningen genom Norra Ålands högstadiedistrikt (Godby högstadieskola) respektive Södra Ålands högstadiedistrikt (Kyrkby högstadieskola). Norra Ålands högstadiedistrikt har även specialklasser på lågstadiet för sina medlemskommuner. Från och med 2015 finns undervisningen i specialklass för Finström och Geta i Källbo skola medan Sunds och Vårdös sker i Sunds skola. Skärgårdskommunerna utom Vårdö har var och en egna skolor med både låg- och högstadium. På grund av det ringa elevantalet undervisas dock Sottungas elever i Föglö tre dagar i veckan.

Träningsundervisningen för elever med utvecklingsstörning som upprätthålls av Kyrkby högstadieskola för hela Åland är elvaårig och börjar vid sex års ålder. Både de som går i årskurs 0 och 1 i träningsundervisningen hänförs i statistiken till årskurs 1, medan den sista årskursen redovisas som årskurs 10. Utöver de kommunala skolorna finns från och med hösten 2011 Waldorfskolan på Åland som drivs av Waldorf Åland r.f.

Nästan två tredjedelar av skolbarnen går i en skola med över 200 elever

Av Ålands 23 grundskolor har fjorton endast lågstadium, en endast högstadium och åtta både låg- och högstadiumundervisning. I den sistnämnda gruppen finns fem skärgårdsskolor samt Strandnäs och Övernäs skolor i Mariehamn. Kyrkby högstadieskola har lågstadieelever bara inom träningsundervisning.

Nästan två tredjedelar av alla skolbarn går i en skola med mer än 200 elever, medan en tiondel går i skolor med färre än 50 elever. De allra flesta högstadieeleverna, 95 procent, finns i de största skolorna. Detta framgår av *tabell 2* där skolorna och eleverna visas fördelade efter skolornas elevantal. Två skolor har färre än 10 elever och sex har fler än 200.

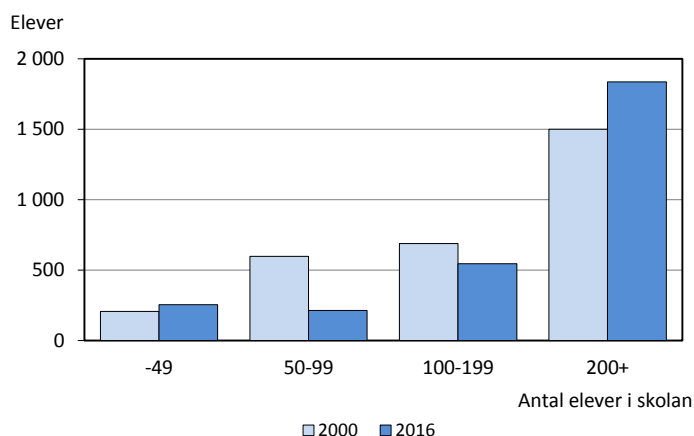
Tabell 2. Antal skolor och elever efter skolornas elevantal hösten 2016

	Antal elever i skolan						
	Totalt	-9	10-29	30-49	50-99	100-199	200+
Antal skolor	23	2	5	3	3	4	6
Med bara lågstadium	14	1	3	1	3	4	2
Med bara högstadium	1	-	-	-	-	-	1
Med både låg- och högstadium	8	1	2	2	-	-	3
Antal elever	2 849	6	124	124	212	545	1 838
Lågstadiet	1 929	5	109	92	212	545	966
Högstadiet	920	1	15	32	-	-	872
Procent av eleverna	100,0	0,2	4,4	4,4	7,4	19,1	64,5
Lågstadiet	100,0	0,3	5,7	4,8	11,0	28,3	50,1
Högstadiet	100,0	0,1	1,6	3,5	-	-	94,8

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

År 2000 gick drygt 500 barn i skolor med 50–99 elever, men nu är det just över 200 barn i skolor av den storleken. I skolor med över 200 elever går nu över 1 800 barn, jämfört med ungefär 1 500 år 2000, vilket nedanstående diagram visar.

Antal elever efter skolans storlek 2000 och 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 3. Antal elever efter skola samt kön och årskurs hösten 2016

Skolorna efter kommun	Totalt	Kön		Lågstadiet								Högstadiet					
		Flickor	Pojkar	Totalt	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Totalt	Åk 7	Åk 8	Åk 9	Åk 10		
Åland	2 849	1 358	1 491	1 929	297	320	349	332	310	321	920	300	305	315	-		
Brändö																	
Brändö skola	31	12	19	18	2	2	4	3	6	1	13	7	2	4	-		
Eckerö																	
Eckerö skola	48	18	30	48	7	8	9	10	7	7	-	-	-	-	-		
Finström																	
Källbo skola	187	92	95	187	33	28	29	31	34	32	-	-	-	-	-		
Föglö																	
Föglö skola	45	18	27	26	1	6	3	3	4	9	19	1	7	11	-		
Geta																	
Geta skola	27	15	12	27	5	6	2	8	1	5	-	-	-	-	-		
Hammarland																	
Näfsby skola	111	52	59	111	15	16	19	19	23	19	-	-	-	-	-		
Jomala																	
Södersunda skola	124	53	71	124	15	24	18	17	21	29	-	-	-	-	-		
Vikingaåsens skola	250	120	130	250	50	32	43	39	42	44	-	-	-	-	-		
Kumlinge																	
Kumlinge skola	22	14	8	15	6	1	3	1	3	1	7	3	3	1	-		
Kökar																	
Kökar skola	21	5	16	13	1	-	5	3	2	2	8	1	3	4	-		
Lemland																	
Lemlands skola	123	62	61	123	17	26	21	15	23	21	-	-	-	-	-		
Lumparland																	
Lumparlands skola	26	11	15	26	3	4	8	3	4	4	-	-	-	-	-		
Saltvik																	
Rangsby skola	64	30	34	64	12	9	15	8	10	10	-	-	-	-	-		
Ödkarby skola	66	32	34	66	5	12	17	9	8	15	-	-	-	-	-		
Sottunga																	
Sottunga skola	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-		
Sund																	
Sunds skola	82	36	46	82	13	10	20	19	10	10	-	-	-	-	-		
Vårdö																	
Vårdö skola	28	16	12	28	5	5	7	5	3	3	-	-	-	-	-		
Mariehamn																	
Strandnäs skola	397	187	210	284	39	51	54	54	45	41	113	32	38	43	-		
Ytternäs skola	240	136	104	240	37	45	41	50	31	36	-	-	-	-	-		
Övernäs skola	412	205	207	182	27	33	27	32	31	32	230	83	77	70	-		
Norra Ålands högstadiesdistrikt																	
Godby högstadieskola	211	91	120	-	-	-	-	-	-	-	211	68	73	70	-		
Södra Ålands högstadiesdistrikt																	
Kyrkby högstadieskola	328	152	176	10	3	1	1	3	2	-	318	104	102	112	-		
-därav träningsundervisn	20	5	15	10	3	1	1	3	2	-	10	5	3	2	-		
Waldorfskolan	5	1	4	5	1	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-		

Norra Ålands högstadiesdistrikt omfattar kommunerna Finström, Geta, Saltvik, Sund och Vårdö.

Södra Ålands högstadiesdistrikt omfattar kommunerna Eckerö, Hammarland, Jomala, Lemland och Lumparland.

Träningsundervisningen på grundskolenivå för hela Åland är förlagd till Kyrkby högstadieskola.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Övernäs skola störst med över 400 elever

Övernäs och Strandnäs i Mariehamn är de största grundskolorna med runt 400 elever vardera. Därefter kommer Kyrkby högstadieskola i Jomala med 328. Godby högstadieskola, som är den enda skolan med endast högstadium, har drygt 200 elever. Också i lågstadieskolorna Ytternäs och Vikingaåsen går det över 200 elever. Sottunga skola är minst med en elev och Waldorfskolan har fem elever. Detta framgår i *tabell 3* som visar antalet elever i de enskilda grundskolorna efter kön och årskurs. Skolorna är grupperade efter kommun. Föglö skola är störst av skärgårdsskolorna med 45 elever. Skolornas storlek illustreras också i digrammet på sidan 19.

Varje årskurs har mellan 300 och 350 elever, utom ettan där det går 297 barn. Störst är årskurs 3 med 349 elever. Totalt sett är pojkarna drygt 130 fler än flickorna, men könsfördelningen varierar i de olika skolorna.

Hemundervisningen ökar

Tabell 4 visar antalet elever kommunvis, d.v.s. hur många barn från varje kommun som går i grundskolan. Dessutom ser man hur många barn som går i skola i sin hemkommun, hur många som går i en skola som är gemensam för flera kommuner eller i en skola i en annan kommun än hemkommunen och hur många som får hemundervisning. De största grupperna som går i annan kommuns skola är elever från Järsö-Nåtöområdet i Lemland och från Solberget-Kalmarnäs i Jomala som går i skola i Mariehamn. Då man räknar med de 34 barn som får hemundervisning och 5 åländska elever som går i skola utanför Åland är totalantalet grundskoleelever 2 888, 14 färre än hösten 2015. En tredjedel av skolbarnen bor i Mariehamn och en femtedel i Jomala.

Hemundervisningsbarnen har ökat med nästan 50 procent sedan i fjol och mer än fyrdubblats sedan 2013, vilket tabell 5 visar. Av de 34 barnen bor 9 i Lemland.

Tabell 4. Antal elever efter kommun hösten 2016

Elevers hemkommun	Elever totalt		Typ av skola		
	Antal	Procent av Åland	Egen	Gemensam/ Annan kommuns	Hemundervisn.
Brändö	35	1,2	31	1	3
Eckerö	73	2,5	48	25	-
Finström	280	9,7	184	92	4
Föglö	45	1,6	45	-	-
Geta	47	1,6	27	14	6
Hammarland	164	5,7	111	53	-
Jomala	612	21,2	373	237	2
Kumlinge	22	0,8	22	-	-
Kökar	21	0,7	21	-	-
Lemland	225	7,8	123	93	9
Lumparland	35	1,2	25	10	-
Saltvik	193	6,7	130	60	3
Sottunga	1	0,0	1	-	-
Sund	109	3,8	81	27	1
Vårdö	51	1,8	28	23	-
Mariehamn	975	33,8	955	14	6
Landskomm.	1 913	66,2	1 250	635	28
- Landsbygden	1 738	60,2	1 102	611	25
- Skärgården	175	6,1	148	24	3
Åland	2 888	100,0	2 205	649	34

I kategorin Gemensam skola ingår högstadieskola som kommunen upprätthåller i form av kommunalförbund tillsammans med andra kommuner, träningsundervisningen vid Kyrkby högstadieskola samt Waldorfskolan. Fem elever som går i skola utanför Åland ingår i Annan kommuns skola.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 5. Antal elever med hemundervisning 2012–2016 efter kön

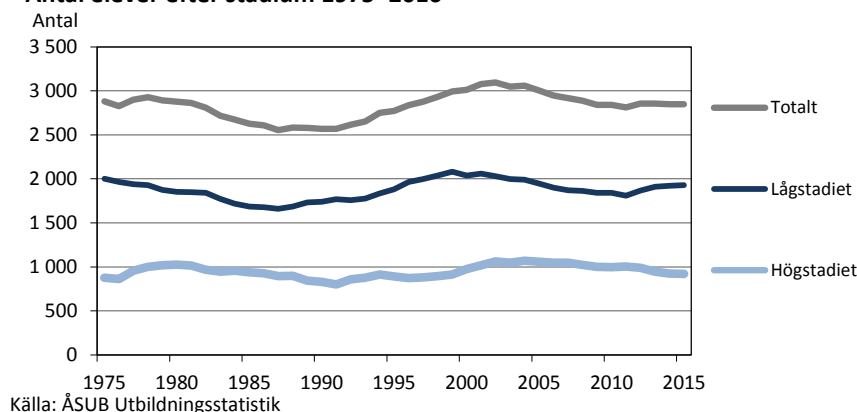
Kön	År				
	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt	8	8	18	23	34
Flickor	2	1	6	10	16
Pojkar	6	7	12	13	18

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nio elever fler i årkurs tre i år än i årskurs två i fjol

Elevantalet hösten 2016 är oförändrat jämfört med föregående höst. Lågstadiet har några enstaka elever flera och högstadiet några färre än i fjol. Om man ser på de senaste 40 åren var elevantalet som lägst i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet med just under 2 600 skolbarn per år. Under första halvan av 2000-talets inledande decennium var motsvarande siffra över 3 000 elever, vilket diagrammet nedan visar. Hur antalet elever har förändrats i olika årskurser ser man i *tabell 6*. Bland annat flyttningsrörelsen påverkar årskursernas storlek och när det gäller förändringen jämfört med 2015 kan man se att den största ökningen har skett i årskurs tre som har nio elever fler i höst än årskurs två i fjol.

Antal elever efter stadium 1975–2016

Tabell 6. Antal elever efter årskurs höstterminerna 2000–2016

Stadium	År												
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt	2 993	3 058	3 003	2 947	2 919	2 887	2 841	2 840	2 813	2 856	2 855	2 848	2 849
Lågstadiet	2 081	1 989	1 946	1 901	1 871	1 865	1 840	1 842	1 810	1 867	1 910	1 923	1 929
Högstadiet	912	1 069	1 057	1 046	1 048	1 022	1 001	998	1 003	989	945	925	920
1	339	336	316	275	301	292	283	323	296	342	344	325	297
2	340	308	330	314	276	310	295	287	319	299	341	340	320
3	338	308	312	340	318	279	308	296	288	321	300	332	349
4	359	352	305	311	345	321	284	314	297	289	327	304	332
5	339	333	349	312	315	346	324	293	317	301	292	324	310
6	366	352	334	349	316	317	346	329	293	315	306	298	321
7	303	353	351	336	352	322	319	349	332	297	314	306	300
8	306	348	356	352	337	355	324	316	350	331	299	318	305
9	300	365	345	358	356	342	354	328	317	354	331	300	315
10	3	3	5	-	3	3	4	5	4	7	1	1	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Ökning med drygt 20 elever i Övernäs och Vikingaåsen

I både Övernäs skola i Mariehamn och Vikingaåsen i Jomala har elevantalet ökat med över 20 elever jämfört med hösten 2015. Ytterligare sex skolor hade några enstaka elever fler än i fjol, nämligen Källbo, Geta, Kumlinge, Kökar, Sund och Vårdö. Waldorfskolan och Kyrkby högstadieskola hade den största minskningen med tolv respektive tio elever, men också i Eckerö, Föglö, Näfsby, Södersunda, Lumparland, Ödkarby, Sottunga, Strandnäs, Ytternäs och Godby högstadieskola hade elevantalet minskat något. *Tabell 7* visar utvecklingen av elevantalet i de åländska grundskolorna från år 2000. Här ser man också förändringen i de olika distrikten. Jämfört med 2015 har elevantalet ökat med elva i Mariehamn (exklusive Waldorfskolan) och med tio i Norra Ålands högstadieskolor, medan Södra Ålands högstadieskolor och övriga skärgården vardera hade tre till fyra elever färre än i fjol.

Tabell 7. Antal elever efter skola och distrikt höstterminerna 2000–2016

Skola Distrikt	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Åland	2 993	3 058	3 003	2 947	2 919	2 887	2 841	2 840	2 813	2 856	2 855	2 848	2 849
Brändö ¹⁾	61	53	45	43	38	33	43	42	36	35	36	31	31
Lappo ¹⁾	8	6	4	5	5	5	.	.	.	.	.	.	.
Eckerö	71	65	66	58	58	61	57	53	55	57	49	49	48
Emkarby ²⁾	50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Källbo (Godby) ²⁾	83	140	128	126	131	129	177	179	183	179	171	181	187
Pålsböle ²⁾	56	58	61	55	50	45	.	.	.	.	.	.	.
Föglö	58	59	56	56	60	60	54	61	60	54	57	54	45
Geta	42	25	25	20	21	22	26	24	21	27	23	22	27
Näfsby	117	100	97	89	85	91	96	95	99	108	117	114	111
Södersunda	104	83	86	79	90	91	105	119	122	128	122	133	124
Vikingaåsen	217	232	212	201	205	200	210	217	219	227	230	228	250
Enklinge ³⁾	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kumlinge ³⁾	45	32	29	27	24	26	27	28	22	19	19	16	22
Kökar	31	33	37	33	34	30	27	27	24	21	24	20	21
Lemland	135	135	136	141	144	147	147	134	131	128	120	123	123
Lumparland	29	27	31	35	33	34	30	27	25	21	26	29	26
Rangsby	58	57	48	50	52	55	55	60	64	63	68	64	64
Ödkarby	71	68	71	77	70	71	67	72	66	60	65	72	66
Sottunga	16	14	12	12	12	10	13	9	8	3	3	3	1
Sund	89	90	90	80	65	56	50	50	49	61	79	79	82
Vårdö	30	26	28	23	27	32	35	23	23	26	25	25	28
Strandnäs ⁴⁾	381	409	408	415	412	402	397	389	386	404	398	405	397
Ytternäs	252	262	266	257	247	245	248	244	232	244	245	247	240
Övernäs ⁵⁾	232	198	191	182	171	180	169	408	398	390	385	386	412
Övernäs hs ⁵⁾	199	227	230	245	244	244	244	.	.	.	.	.	.
Godby hs	226	257	242	249	260	258	233	222	222	232	229	212	211
Kyrkby hs	326	402	404	389	381	360	331	351	357	362	347	338	328
-därav trän.und.	31	31	31	28	30	32	30	29	23	22	18	21	20
Waldorf	.	.	.	.	.	.	.	6	11	7	17	17	5
Distrikt													
Mariehamn	1 064	1 096	1 095	1 099	1 074	1 071	1 058	1 041	1 016	1 038	1 028	1 038	1 049
Södra Ål. högst.distrikt ⁶⁾	968	1 013	1 001	964	966	952	946	967	985	1 009	993	993	990
Norra Ål. högst.distrikt	705	721	693	680	676	668	643	630	628	648	660	655	665
Övriga skärgården	225	197	183	176	173	164	164	167	150	132	139	124	120
Träningsundervisningen	31	31	31	28	30	32	30	29	23	22	18	21	20
Waldorf	.	.	.	.	.	.	.	6	11	7	17	17	5

¹⁾ När Lappo skola stängdes 2010 överfördes eleverna till Brändö skola.

²⁾ När Källbo skola öppnades 2005 ersatte den Godby och Emkarby skolor. 2010 flyttade Pålsböle skolas elever till Källbo.

³⁾ När Enklinge skola stängdes 2004 överfördes eleverna till Kumlinge skola.

⁴⁾ För 2000 är siffrorna för Strandnäs summerade för de två separata skolor som fanns då (låg- resp. högstadium).

⁵⁾ Fr.o.m. 2011 är Övernäs lågstadium och högstadium en enhetsskola, Övernäs skola.

⁶⁾ Exklusive träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Knappt 300 personer gick ut nian på våren 2016

Antalet elever som går ut grundskolan årligen sammanfaller inte helt med antalet nior i början av läsåret. Orsaker till skillnaderna är t.ex. att antalet elever kan ändras från höstterminen till vårterminen samt att eleverna i träningsundervisningen går ytterligare ett år och lämnar grundskolan först det år de fyller sjutton år. Våren 2016 gick 296 elever ut grundskolan, 136 flickor och 160 pojkar. Av pojkarna fick tre personer skiljebetyg. Senast antalet elever som gått ut nian understeg 300 var 2002.

Tabell 8. Elever som gått ut grundskolan vårterminerna 2001–2016

Betyg	År												
	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt	297	339	359	344	353	355	336	348	326	320	358	331	296
Därav med skiljebetyg	-	1	-	1	-	1	-	-	1	1	-	1	3
Flickor	145	156	169	172	165	180	174	173	161	168	171	149	136
Därav med skiljebetyg	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-
Pojkar	152	183	190	172	188	175	162	175	165	152	187	182	160
Därav med skiljebetyg	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Grundskolans specialundervisning

I början av höstterminen 2015 togs ett nytt avsnitt av läroplanen i bruk som ersatte det tidigare om stödundervisning och specialundervisning. Stödet för lärande och skolgång delas numera in i allmänpedagogiskt, specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd. Därutöver finns som tidigare undervisning för elever med förlängd läroplikt (träningsundervisning). Det allmänpedagogiska stödet är ett tillfälligt stöd som ges inom ramen för den dagliga allmänundervisningen. Det nya specialpedagogiska stödet kan ges inom allmänundervisningen eller delvis i särskild specialundervisningsgrupp och, vid behov, med en eller flera anpassade lärokurser. Mångprofessionellt stöd ges till elever med en individuell plan för undervisningen som kan ske inom allmänundervisningen eller i specialklass.

En femtedel av eleverna får någon typ av planerat stöd

Drygt 560 elever får planerat stöd. Hur stödet fördelas på typ av stöd, skolstadium och elevernas kön framgår i *tabell 9*. Det vanligaste stödet är specialpedagogiskt stöd som ges till 105 flickor och 182 pojkar, vilket motsvarar tio procent av alla elever. Det allmänpedagogiska stödet omfattar sju procent av eleverna och är betydligt mera vanligt på lågstadiet än högstadiet. Det är flera pojkar än flickor som får stödet. Totalt 50 elever får mångprofessionellt stöd och 34 av dem är pojkar. I träningsundervisningen deltar 20 personer varav hälften går på lågstadiet och tre fjärdedelar är pojkar.

Tabell 9. Elever med stöd efter typ av stöd, stadium och kön hösten 2016

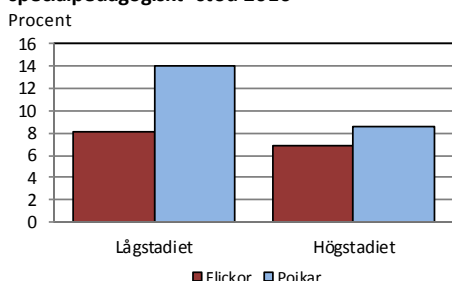
Undervisningstyp	Totalt			Flickor			Pojkar		
	Totalt	Lågstadiet	Högstadiet	Totalt	Lågstadiet	Högstadiet	Totalt	Lågstadiet	Högstadiet
Antal elever	563	417	146	206	150	56	357	267	90
Allmänpedagogiskt stöd	206	172	34	80	67	13	126	105	21
Specialpedagogiskt stöd	287	216	71	105	75	30	182	141	41
Mångprofessionellt stöd	50	19	31	16	7	9	34	12	22
Träningsundervisning	20	10	10	5	1	4	15	9	6
Andel av alla elever, procent	19,8	21,6	15,9	15,2	16,3	12,8	23,9	26,5	18,7
Allmänpedagogiskt stöd	7,2	8,9	3,7	5,9	7,3	3,0	8,5	10,4	4,4
Specialpedagogiskt stöd	10,1	11,2	7,7	7,7	8,2	6,8	12,2	14,0	8,5
Mångprofessionellt stöd	1,8	1,0	3,4	1,2	0,8	2,1	2,3	1,2	4,6
Träningsundervisning	0,7	0,5	1,1	0,4	0,1	0,9	1,0	0,9	1,2

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

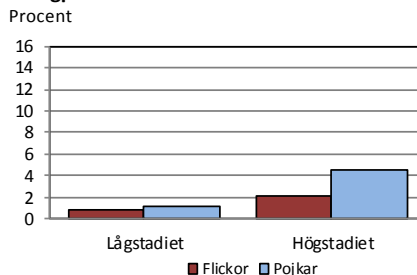
Både specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd vanligare till pojkar än flickor

Diagrammen nedan visar hur det specialpedagogiska och mångprofessionella stödet fördelar sig på kön och utbildningsstadium. Båda stöd ges i högre grad till pojkar än till flickor, både på låg- och högstadiet. Specialpedagogiskt stöd förekommer i större utsträckning på lågstadiet än högstadiet, medan läget är det omvända när det gäller det mångprofessionella stödet.

Andel av grundskoleleverna som får specialpedagogiskt stöd 2016

Andel av grundskoleleverna som får mångprofessionellt stöd 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Fem procent av sexorna har minst hälften av undervisningen i specialundervisning

Eleverna med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd har varierande andel av undervisningen inom allmänundervisning respektive specialundervisning. De kan ha inget, ett eller flera ämnen med anpassad lärokurs. *Tabell 10* visar att nästan tre procent av alla elever (exklusive träningsundervisningen) har minst hälften av sin undervisning inom specialundervisningen, medan andelen elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd som har över hälften av undervisningen inom allmänundervisning uppgår till drygt nio procent. Årskurs fem och årskurs nio har den högsta andelen elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd, runt 16 procent. Störst andel elever med minst hälften av undervisningen inom specialundervisning har årskurs sex med drygt fem procent.

Tabell 10. Elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd efter kön och årskurs hösten 2016

Kön	Totalt	Lågstadiet							Högstadiet			
		Totalt	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Åk 6	Totalt	Åk 7	Åk 8	Åk 9
Antal												
Alla elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd												
Totalt	337	235	12	39	45	42	50	47	102	13	39	50
Flickor	121	82	3	14	15	12	18	20	39	8	17	14
Pojkar	216	153	9	25	30	30	32	27	63	5	22	36
Över hälften av undervisn. sker inom allmänundervisn.												
Totalt	262	166	5	27	33	36	35	30	96	12	35	49
Flickor	95	57	-	10	11	9	15	12	38	8	16	14
Pojkar	167	109	5	17	22	27	20	18	58	4	19	35
Minst hälften av undervisn. sker inom specialundervisn.												
Totalt	75	69	7	12	12	6	15	17	6	1	4	1
Flickor	26	25	3	4	4	3	3	8	1	-	1	-
Pojkar	49	44	4	8	8	3	12	9	5	1	3	1
Procent av samtliga elever												
Alla elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd												
Totalt	11,9	12,2	4,1	12,2	12,9	12,8	16,2	14,6	11,2	4,4	12,9	16,0
Flickor	8,9	8,9	2,4	8,8	8,8	7,5	11,9	13,0	9,0	5,6	11,3	9,9
Pojkar	14,6	15,3	5,3	15,7	16,9	17,8	20,4	16,2	13,2	3,3	14,5	20,9
Över hälften av undervisn. sker inom allmänundervisn.												
Totalt	9,3	8,7	1,7	8,5	9,5	10,9	11,4	9,3	10,5	4,1	11,6	15,7
Flickor	7,0	6,2	-	6,3	6,5	5,6	9,9	7,8	8,8	5,6	10,7	9,9
Pojkar	11,3	10,9	2,9	10,7	12,4	16,0	12,7	10,8	12,2	2,6	12,5	20,3
Minst hälften av undervisn. sker inom specialundervisn.												
Totalt	2,7	3,6	2,4	3,8	3,4	1,8	4,9	5,3	0,7	0,3	1,3	0,3
Flickor	1,9	2,7	2,4	2,5	2,4	1,9	2,0	5,2	0,2	-	0,7	-
Pojkar	3,3	4,4	2,4	5,0	4,5	1,8	7,6	5,4	1,1	0,7	2,0	0,6

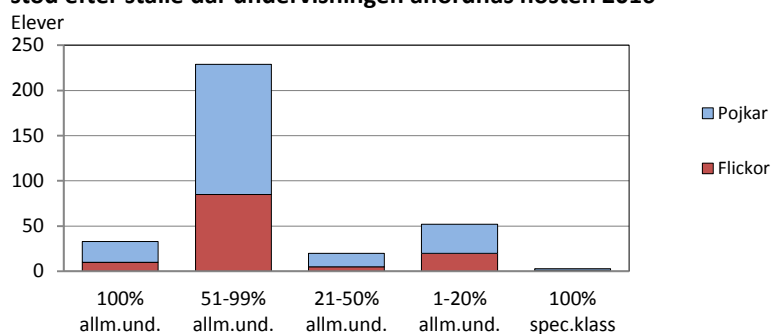
Procenten anger andel av alla elever på respektive årskurs exklusive träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Betydligt färre elever med stöd har all undervisning inom allmänundervisningen

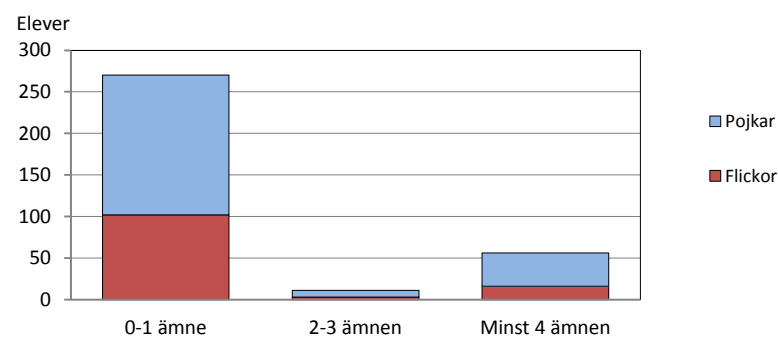
Drygt 30 av de 337 eleverna med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd har all sin undervisning inom allmänundervisningen, medan nästan 230 deltar mellan 51 till 99 procent i allmänundervisning. Detta innebär en klar minskning av elever med stöd som enbart deltar i allmänundervisningen jämfört med hösten 2015 då över 180 av eleverna, eller 44 procent, hade all undervisning inom allmänundervisningen, och lika många hade 51–99 procent allmänundervisning. Över 80 procent av eleverna med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd har inget eller ett ämne med anpassad lärokurs, drygt tre procent har två till tre ämnen och närmare 17 procent har minst fyra ämnen med anpassad lärokurs.

Elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd efter ställe där undervisningen anordnas hösten 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Elever med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd efter antal ämnen med anpassad lärokurs hösten 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Allmänpedagogiska stödet ökar, specialpedagogiska och mångprofessionella minskar

Nuvarande indelning av stödet för lärande och skolgång togs i bruk läsåret 2015–16 vilket möjliggör jämförelser mellan hösten 2015 och 2016. *Tabell 11* visar att det hösten 2016 är flera elever som får allmänpedagogiskt stöd än föregående höst, medan antalet elever med specialpedagogiskt och mångprofessionellt stöd har minskat. Andelen elever med någon form av stöd är på samma nivå båda åren, ungefär 20 procent. Av eleverna med specialpedagogiskt eller mångprofessionellt stöd fick hösten 2015 en tiondel minst hälften av undervisningen inom specialundervisning, medan motsvarande andel hösten 2016 är en dryg femtedel.

Tabell 11. Elever med stöd efter typ av stöd och undervisning hösten 2015–2016

Typ av stöd		
Typ av undervisning	2015	2016
Antal elever	594	563
Allmänpedagogiskt stöd	166	206
Specialpedagogiskt stöd	326	287
Mångprofessionellt stöd	81	50
Träningsundervisning	21	20
Av eleverna med spec.ped. el. mångprof. stöd:		
Över hälften av undervisn. sker inom allmänund.	364	262
Minst hälften av undervisn. sker inom specialund.	43	75
Andel av alla elever, procent	20,9	19,8
Allmänpedagogiskt stöd	5,8	7,2
Specialpedagogiskt stöd	11,4	10,1
Mångprofessionellt stöd	2,8	1,8
Träningsundervisning	0,7	0,7
Av eleverna med spec.ped. el. mångprof. stöd:		
Över hälften av undervisn. sker inom allmänund.	89,4	77,7
Minst hälften av undervisn. sker inom specialund.	10,6	22,3

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Flera pojkar än flickor fick specialundervisning på deltid

Vid tillfälliga behov kan grundskoleleverna få specialundervisning på deltid. Denna stödform kan också vara en del av det planerade stödet för eleverna med t.ex. allmänpedagogiskt eller specialpedagogiskt stöd. Under läsåret 2015–2016 hade en femtedel av lågstadiieleverna och en tiondel av eleverna på högstadiet fått specialundervisning på deltid. Stödformen var vanligare bland pojkarna än flickorna på båda stadier.

Tabell 12. Elever som fått specialundervisning på deltid efter kön och stadium läsåret 2015–2016

Kön	Antal			Andel av alla elever, procent	
	Totalt	Lågstadiet	Högstadiet	Lågstadiet	Högstadiet
Totalt	498	399	99	20,5	10,7
Flickor	200	160	40	16,9	9,2
Pojkar	298	239	59	24,1	12,0

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Ingen sexåring började skolan denna höst

Skolgången inleds vanligen det år eleven fyller sju år, men i vissa fall börjar någon elev tidigare eller senare. *Tabell 13* visar åldersfördelningen för ettorna enligt den ålder de kommer att ha den 31 december 2016. Den här hösten började totalt 294 elever på ettan och 16 av dem kommer att vara åtta år eller äldre när året är slut. Ingen av årets ettor började skolan ett år för tidigt. Fyra barn, alla pojkar, som skulle ha börjat skolan i höst har fått uppskov till nästa år.

Tabell 13. Elever i årskurs 1 efter ålder och kön hösten 2016

Ålder	Antal			Procent		
	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar
Totalt	294	124	170	100,0	100,0	100,0
6 år	-	-	-	-	-	-
7 år	278	121	157	94,6	97,6	92,4
8+ år	16	3	13	5,4	2,4	7,6

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Drygt fem procent av eleverna väljer livsåskådning i stället för religion

Elevernas föräldrar kan välja om deras barn ska läsa religionskunskap eller livsåskådningskunskap i skolan alternativt ordna sin religionsundervisning på egen hand. *Tabell 14* visar de val som har gjorts för läsåret 2016–2017. Drygt 94 procent av eleverna har valt att delta i skolans religionsundervisning, medan över fem procent läser livsåskådningskunskap. Endast 12 personer, eller 0,4 procent, har valt att ordna religionsundervisningen själva. I *tabell 15* kan man se utvecklingen sedan hösten 2011 då 97 procent av eleverna valde skolans religionsundervisning, knappt 3 procent deltog i livsåskådningskunskap och mindre än en procent ordnade religionsundervisningen själva.

Tabell 14. Elever efter val av religionsundervisning 2016

Distrikt	Totalt	Religions- kunskap	Livsaskådnings- kunskap	Ordnar religions- undervisn. själva
Totalt	2 829	2 671	146	12
Mariehamn inkl. Waldorf	1 054	933	113	8
Södra Ål. högst.distrikt	990	958	28	4
Norra Ål. högst.distrikt	665	661	4	-
Övriga skärgården	120	119	1	-
Andel av alla elever, procent	100,0	94,4	5,2	0,4

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 15. Elever efter val av religionsundervisning 2011–2016, procent

Typ av religionsundervisning	År					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Religionskunskap	96,8	96,5	95,9	96,3	95,7	94,4
Livsaskådningskunskap	2,6	2,8	3,5	3,3	4,0	5,2
Ordnar religionsundervisn. själva	0,6	0,8	0,6	0,5	0,3	0,4

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Språkstudier

Studierna i engelska, som är ett obligatoriskt språk, börjar i de flesta skolor i trean. Två skolor har dock undervisning i engelska redan från ettan och tre skolor från tvåan. Detta betyder att en dryg femtedel av eleverna i årskurs två läser engelska. På femman får eleverna möjlighet att börja läsa ett frivilligt språk. Alla skolor erbjuder finska som första frivilliga språk, och i en del kommuner kan eleverna välja tyska eller franska i stället. På högstadiet kan man läsa två olika frivilliga språk. Att det finns relativt utförliga statistikuppgifter om språkstudierna i grundskolan beror på att valfriheten är betydande när det gäller språkundervisningen. Detta gör att det finns olika alternativ för när språkstudierna börjar och framför allt beträffande elevernas val av frivilliga språk. Därför är det av intresse att kunna se hur dessa valmöjligheter tar sig konkret uttryck och vilka skillnader det finns i detta avseende mellan könen, mellan olika skolor och mellan olika årskurser.

Betydligt mindre andel elever läser finska på femman än på sexan

Studierna av frivilliga språk på lågstadiet framgår i *tabell 16* samt i *tabell 17*, där utvecklingen på årskurs sex år 2000–2016 visas. I Waldorfskolan läser alla finska från årskurs ett och i Föglö skola erbjuds eleverna i årskurs fyra smakprovsundervisning i finska, tyska och franska. Övriga skolor erbjuder ett frivilligt språk först från årskurs fem. I femman läser 76 procent ett frivilligt språk och i sexan 87 procent. Finska dominerar de frivilliga språkstudierna på lågstadiet där nästan 480 personer läser språket och lite drygt hälften av dem är flickor. Dock är andelen som läser finska betydligt mindre på femman, 68 procent, än på sexan, 81 procent. Franska är vanligare än tyska på femman, men på sexan läser ingen elev franska.

Tabell 16. Frivilliga språkstudier på lågstadiet efter kön och årskurs hösten 2016

Språk	Antal elever	Procent av eleverna per årskurs					
Kön	åk 1 - 6	1	2	3	4	5	6
Elever med valfritt språk							
Totalt	520	0,3	0,3	0,9	0,9	75,6	86,9
Flickor	262	-	0,6	-	-	80,1	90,9
Pojkar	258	0,6	-	1,7	1,8	71,3	83,2
Finska							
Totalt	477	0,3	0,3	0,9	0,9	68,2	80,7
Flickor	241	-	0,6	-	-	71,5	85,7
Pojkar	236	0,6	-	1,7	1,8	65,0	76,0
Tyska							
Totalt	32	-	-	-	0,9	2,9	6,2
Flickor	13	-	-	-	-	3,3	5,2
Pojkar	19	-	-	-	1,8	2,5	7,2
Franska							
Totalt	17	-	-	-	0,9	4,5	-
Flickor	8	-	-	-	-	5,3	-
Pojkar	9	-	-	-	1,8	3,8	-

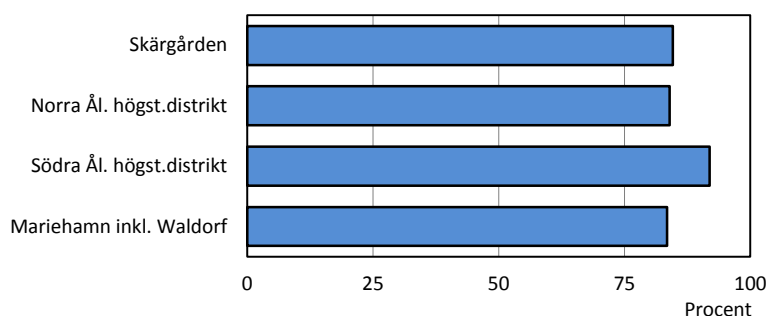
Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 90 procent av sexorna i Södra Ålands högstadiedistrikt läser ett frivilligt språk

Hur stor del av eleverna som väljer att läsa något frivilligt språk varierar mellan skolorna. I diagrammet visas dessa uppgifter sammanslagna till större distrikt. Andelen sjätteklassare som läser ett frivilligt språk är nästan 92 procent i Södra Ålands högstadiedistrikt och mellan 83 och 85 procent i de övriga distrikten. Jämfört med hösten 2015 har andelen stigit i Södra Ålands högstadiedistrikt och sjunkit i Mariehamn.

**Andel av sexorna som läser ett frivilligt språk efter distrikt
hösten 2016**

Diagrammet omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Större andel flickor än pojkar läser ett frivilligt språk på sexan

Under 2000-talet har andelen sexor som läser ett frivilligt språk varierat mellan 79 och 93 procent. Endast under seklets två första år var siffran över 90 procent. Alla år har det varit en högre andel flickor än pojkar som läst ett frivilligt språk och finska har alltid varit det klart största språket. Jämfört med hösten 2015 har andelen som läser finska minskat med 1,5 procentenheter medan andelen som läser tyska har ökat i motsvarande grad.

Tabell 17. Frivilliga språkstudier på årskurs 6 efter kön år 2000–2016, procent av eleverna

Språk	År												
Kön	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Elever med valfritt språk													
Totalt	90,6	86,2	86,7	89,0	85,3	87,8	81,4	81,7	82,5	79,2	82,2	87,0	86,9
Flickor	96,3	94,4	88,8	91,2	86,8	89,6	87,3	87,7	86,1	85,9	90,7	88,2	90,9
Pojkar	84,4	77,8	84,6	86,9	83,8	85,7	76,1	76,9	79,2	73,2	74,0	85,9	83,2
Finska													
Totalt	81,3	78,5	79,8	84,1	80,4	85,9	73,6	75,6	77,0	68,4	78,0	82,3	80,7
Flickor	86,3	83,7	81,1	87,1	82,2	89,0	79,4	84,2	80,3	70,5	84,0	86,1	85,7
Pojkar	75,7	73,1	78,4	81,1	78,8	82,3	68,3	68,7	74,0	66,5	72,1	78,5	76,0
Tyska													
Totalt	4,1	4,3	4,2	3,2	4,8	1,9	4,6	3,4	3,4	4,8	4,3	4,8	6,2
Flickor	3,2	5,6	4,7	1,2	4,6	0,6	4,2	2,7	3,6	6,7	6,7	2,1	5,2
Pojkar	5,2	2,9	3,7	5,1	5,0	3,4	5,0	3,8	3,2	3,0	1,9	7,4	7,2
Franska													
Totalt	5,2	3,4	2,7	1,7	-	-	3,2	2,7	2,1	6,1	-	-	-
Flickor	6,8	5,1	3,0	2,9	-	-	3,6	0,7	2,2	8,7	-	-	-
Pojkar	3,5	1,8	2,5	0,6	-	-	2,8	4,4	1,9	3,7	-	-	-

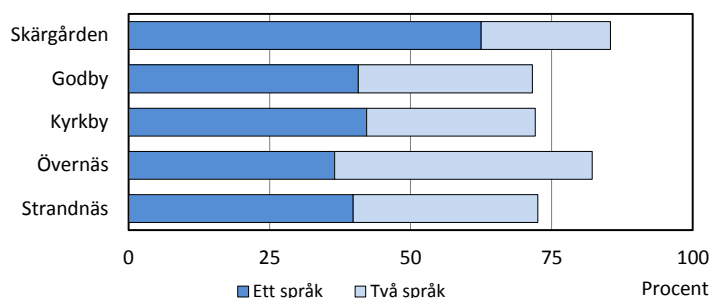
Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tre fjärdedelar av högstadieeleverna läser minst ett frivilligt språk

Tabellerna 18–20 visar elevernas språkval på högstadiet. På högstadiet kan man välja att läsa finska, tyska och franska som valfria språk. Dessutom undervisar Kyrkby högstadieskola i spanska. Man kan läsa inget, ett eller flera av språken. Drygt 41 procent av eleverna på högstadiet läser ett frivilligt språk, medan andelen elever som läser två språk är 34 procent. I stadens skolor har andelen elever som läser minst ett frivilligt språk ökat jämfört med hösten 2015, medan motsvarande andel minskat i Godby och Kyrkby högstadieskolor. I skärgården läser 85 procent av eleverna minst ett frivilligt språk.

Andel av högstadieeleverna som läser frivilliga språk efter skola hösten 2016

Diagrammet omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Minskad andel elever läser finska

Också på högstadiet är finska det språk som läses av flest elever, men jämfört med hösten 2015 har andelen elever som läser språket minskat från 65 till drygt 62 procent. Tyska och franska läses av ungefär lika stora andelar elever som föregående år, 26 respektive 12 procent, medan spanska har ökat från 8 till 9 procent. Finska läses i alla nio skolor med högstadieundervisning, tyska i sex och franska i fem. Spanska läses i en skola.

Tabell 18. Frivilliga språkstudier på högstadiet efter skola hösten 2016, procent

Skola	Andel elever efter språk				Andel elever efter antal språk		
	Finska	Tyska	Franska	Spanska	Inget	Ett	Två
Totalt	62,5	25,7	12,0	9,1	24,7	41,2	34,1
Brändö	100,0	-	-	-	-	100,0	-
Föglö, Sottunga	75,0	20,0	15,0	-	25,0	40,0	35,0
Kumlinge	85,7	57,1	-	-	14,3	28,6	57,1
Kökar	87,5	-	-	-	12,5	87,5	-
Strandnäs	58,4	31,0	15,9	-	27,4	39,8	32,7
Övernäs	70,0	38,7	19,1	-	17,8	36,5	45,7
Godby	62,1	27,0	13,3	-	28,4	40,8	30,8
Kyrkby	55,2	14,6	5,2	26,9	27,9	42,2	29,9

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Flickornas intresse för språkstudier minskade i sjuan och åttan jämfört med i fjol

En större andel av högstadiets flickor läser inte något frivilligt språk hösten 2016 jämfört med 2015, en ökning från 14 till nästan 18 procent. Både finska och tyska har minskat i popularitet bland flickorna. Det är i årskurs sju och åtta som en ökad andel av flickorna inte läser något av språken.

Tabell 19. Frivilliga språkstudier på högstadiet efter kön och årskurs hösten 2016

	Åk 7-9		Procent av eleverna per årskurs		
	Antal	Procent	7	8	9
Antal språk					
Totalt					
Inget frivilligt språk	225	24,7	18,0	23,8	31,9
Ett språk	375	41,2	42,0	41,7	39,9
Två språk	310	34,1	40,0	34,4	28,1
Flickor					
Inget frivilligt språk	77	17,7	17,5	14,0	22,0
Ett språk	182	41,9	40,6	42,7	42,6
Två språk	175	40,3	42,0	43,3	35,5
Pojkar					
Inget frivilligt språk	148	31,1	18,4	33,6	40,1
Ett språk	193	40,5	43,4	40,8	37,8
Två språk	135	28,4	38,2	25,7	22,1
De enskilda språken					
Finska					
Totalt	569	62,5	72,2	58,9	56,9
Flickor	300	69,1	73,4	66,7	67,4
Pojkar	269	56,5	71,1	51,3	48,3
Tyska					
Totalt	234	25,7	28,8	30,5	18,2
Flickor	108	24,9	23,1	32,7	18,4
Pojkar	126	26,5	34,2	28,3	18,0
Franska					
Totalt	109	12,0	14,6	13,2	8,3
Flickor	74	17,1	21,0	19,3	10,6
Pojkar	35	7,4	8,6	7,2	6,4
Spanska					
Totalt	83	9,1	6,4	7,9	12,8
Flickor	50	11,5	7,0	10,7	17,0
Pojkar	33	6,9	5,9	5,3	9,3
Nivå					
Finska					
A2	492	54,1	64,1	50,7	47,9
B1	77	8,5	8,1	8,3	8,9
B2	-	-	-	-	-
Tyska					
A2	31	3,4	2,7	6,6	1,0
B1	203	22,3	26,1	23,8	17,3
B2	-	-	-	-	-
Franska					
A2	17	1,9	-	-	5,4
B1	92	10,1	14,6	13,2	2,9
B2	-	-	-	-	-
Spanska					
Försöksverksamhet	83	9,1	6,4	7,9	12,8

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

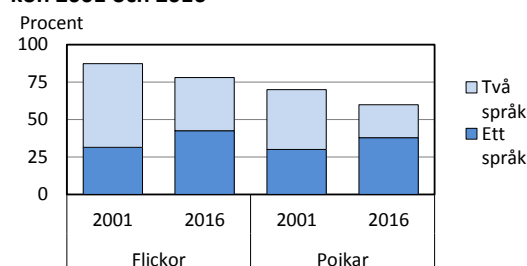
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nivå A2 innebär att språket börjat läsas på lågstadiet, medan B1 och B2 står för språk som påbörjas på högstadiet. B1 är en längre lärokurs, minst sex veckotimmar, och B2 en kortare lärokurs, minst fyra veckotimmar. De flesta som läser finska på högstadiet har A2-finska, medan det för tyska och franska är B1 som dominerar. Kyrkby högstadieskola har ansökt om att som försöksverksamhet få undervisa spanska som B1-språk.

Pojkarna i nian läser mindre frivilliga språk än fjolårets nior

På högstadiet är intresset för språkstudier vanligen minst i årskurs nio. Årets nior läser mindre frivilliga språk än fjolårets åttor, men jämfört med fjolårets nior är andelen på samma nivå, vilket *tabell 20* visar. Det finns dock könsvisa skillnader. Bland flickorna läser en större andel av årets nior två frivilliga språk och en mindre andel inget frivilligt språk alls jämfört med flickorna på nian hösten 2015. Pojkarna uppvisar en motsatt trend med en ökad andel elever som inte läser något frivilligt språk och en minskad andel som läser två frivilliga språk. Diagrammet nedan visar hur både flickors och pojkars språkintresse på årskurs nio har ändrat sedan 2001.

Andel av niorna med frivilliga språk efter kön 2001 och 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 20. Frivilliga språkstudier på årskurs 9 år 2000–2016, procent av eleverna

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antal språk													
Totalt													
Inget friv. språk	..	23,1	29,0	27,9	31,2	34,3	30,7	35,5	30,6	32,6	34,5	30,2	30,7
Ett språk	..	47,5	50,1	53,8	48,7	46,2	49,6	44,1	45,2	44,5	47,3	39,6	39,3
Två språk	..	29,4	20,9	18,3	20,1	19,5	19,8	20,4	24,2	22,9	18,2	30,2	30,0
Flickor													
Inget friv. språk	..	13,1	19,7	15,2	21,5	27,3	22,7	25,3	25,6	21,3	23,4	24,1	19,9
Ett språk	..	48,2	53,8	57,9	48,6	51,1	53,5	47,5	48,2	45,6	51,7	40,9	41,1
Två språk	..	38,7	26,6	26,8	29,9	21,6	23,8	27,2	26,2	33,1	24,8	35,0	39,0
Pojkar													
Inget friv. språk	..	31,8	38,4	38,7	40,9	42,0	38,4	45,7	36,3	42,9	43,2	35,4	39,5
Ett språk	..	46,9	46,5	50,3	48,9	40,7	45,8	40,7	41,8	43,5	43,8	38,5	37,8
Två språk	..	21,4	15,1	11,0	10,2	17,3	15,8	13,6	21,9	13,6	13,0	26,1	22,7
De enskilda språken													
Finska													
Totalt	77,1	68,9	63,8	67,9	64,6	59,5	63,0	55,2	60,3	55,8	53,0	59,7	56,9
Flickor	80,3	77,4	71,7	79,9	74,6	64,2	73,3	63,6	63,4	68,6	63,4	67,2	67,4
Pojkar	74,0	61,5	55,8	57,6	54,5	54,3	53,1	46,9	56,8	44,0	44,9	53,4	48,3
Tyska													
Totalt	35,0	22,2	16,8	10,1	13,6	15,1	16,0	15,4	19,0	20,1	15,5	26,2	18,2
Flickor	41,5	25,6	19,7	11,6	16,4	17,6	14,5	16,7	18,9	23,7	17,2	26,3	18,4
Pojkar	28,7	19,3	14,0	8,9	10,8	12,3	17,5	14,2	19,2	16,8	14,1	26,1	18,0
Franska													
Totalt	12,8	12,5	11,3	12,4	11,0	10,9	9,7	13,9	14,2	14,7	15,2	14,1	8,3
Flickor	17,0	19,6	15,6	20,1	17,5	11,9	13,4	21,0	18,3	19,8	20,7	17,5	10,6
Pojkar	8,7	6,3	7,0	5,8	4,5	9,9	6,2	6,8	9,6	10,3	10,8	11,2	6,4
Spanska													
Totalt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,0
Flickor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22,7
Pojkar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,5

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nästan en tredjedel av pojkarna på högstadiet hade ett svagt vitsord i matematik

Tabell 21–23 visar förekomsten av svaga vitsord (4, 5 och 6) på högstadiet vårterminen 2016. I tabell 21 och 23 visas en summering av antalet vitsord och inte av antalet personer, medan tabell 22 visar antalet elever som hade respektive vitsord i minst ett ämne. Flest svaga vitsord utdelades i matematik och historia. Över 30 procent av högstadiets pojkar och 18 procent av flickorna hade ett svagt vitsord i matematik. Totalt hade över en procent av eleverna minst en fyra på betyget, en fjärdedel hade minst en femma och hälften minst en sexa. Pojkarna stod för ungefär två tredjedelar av de svaga betygen. Flest elever med svaga vitsord fanns i årskurs 8, medan ingen i nian hade fått vitsordet 4. Det totala antalet svaga vitsord var nästan 2 300, vilket är drygt 200 färre än 2015.

Tabell 21. Antal svaga vitsord på högstadiet vårterminen 2016 efter vitsord, kön och ämne

Ämne	Vitsord								
	Totalt			Flickor			Pojkar		
	4	5	6	4	5	6	4	5	6
Totalt	31	632	1 623	17	233	521	14	399	1 102
Svenska	2	27	112	1	8	27	1	19	85
Matematik	3	64	157	3	21	54	-	43	103
Biologi	2	49	143	1	14	46	1	35	97
Geografi	5	48	139	4	17	51	1	31	88
Fysik	1	55	108	-	25	37	1	30	71
Kemi	5	73	110	3	28	40	2	45	70
Hälsokunskap	1	30	91	1	9	23	-	21	68
Religionskunskap	2	60	117	-	19	42	2	41	75
Livsåskådningskunskap	-	2	2	-	1	1	-	1	1
Historia	3	62	152	1	26	55	2	36	97
Samhällskunskap	1	25	99	-	12	30	1	13	69
Musik	-	13	51	-	4	13	-	9	38
Bildkonst	2	1	28	1	1	5	1	-	23
Teknisk slöjd	-	3	13	-	2	3	-	1	10
Textilslöjd	-	4	24	-	2	1	-	2	23
Idrott	1	14	19	1	8	7	-	6	12
Hemkunskap	-	5	36	-	-	6	-	5	30
Engelska (A1)	-	29	92	-	15	31	-	14	61
Finska (A2)	1	27	46	-	6	19	1	21	27
Franska (A2)	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Tyska (A2)	-	-	3	-	-	1	-	-	2
Finska (B1)	-	10	18	-	5	6	-	5	12
Franska (B1)	-	3	6	-	-	1	-	3	5
Tyska (B1)	2	15	14	1	4	7	1	11	7
Annat tillvalsämne	-	13	41	-	6	15	-	7	26

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 22. Elever med svaga vitsord på högstadiet vårterminen 2016 efter årskurs, vitsord och kön

Årskurs	Vitsord								
	Totalt			Flickor			Pojkar		
	4	5	6	4	5	6	4	5	6
Antal	12	222	459	8	80	162	4	142	297
Årskurs 7	7	62	143	6	27	49	1	35	94
Årskurs 8	5	92	176	2	29	61	3	63	115
Årskurs 9	-	68	140	-	24	52	-	44	88
Andel, procent	1,3	24,4	50,4	1,8	18,4	37,3	0,8	29,8	62,4
Årskurs 7	2,4	21,0	48,5	4,2	18,9	34,3	0,7	23,0	61,8
Årskurs 8	1,7	30,5	58,3	1,3	19,3	40,7	2,0	41,4	75,7
Årskurs 9	-	21,7	44,7	-	17,0	36,9	-	25,6	51,2

Tabellen omfattar inte elever i träningsundervisningen.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 23. Antal svaga vitsord på högstadiet vårterminen 2013–2016 efter vitsord, kön och år

År	Vitsord								
	Totalt			Flickor			Pojkar		
	4	5	6	4	5	6	4	5	6
2013	19	574	1 624	10	185	458	9	389	1 166
2014	36	639	1 884	4	204	576	32	435	1 308
2015	25	709	1 780	4	223	519	21	486	1 261
2016	31	632	1 623	17	233	521	14	399	1 102

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Nästan 1 500 elever får skolskjuts

Drygt hälften av de åländska grundskoleleverna, 1 484 stycken, åker buss eller taxi till skolan. Andelen är högst på landsbygden, drygt 78 procent, och i skärgården får 70 procent av eleverna skolskjuts. Det finns dock stora variationer mellan enskilda landsbygds- och skärgårdsskolor, t.ex. i Kökars och Lumparlands skolor klarar sig de flesta utan skjuts. Av Mariehamns elever skjutsas endast åtta procent, däribland de som kommer från Järsö/Nåtö- eller Solberget/Kalmarnäs-områdena. Andelen elever som behöver skjuts har varit i stort sett oförändrad under 2000-talet.

Tabell 24. Skolskjutsar hösten 2016

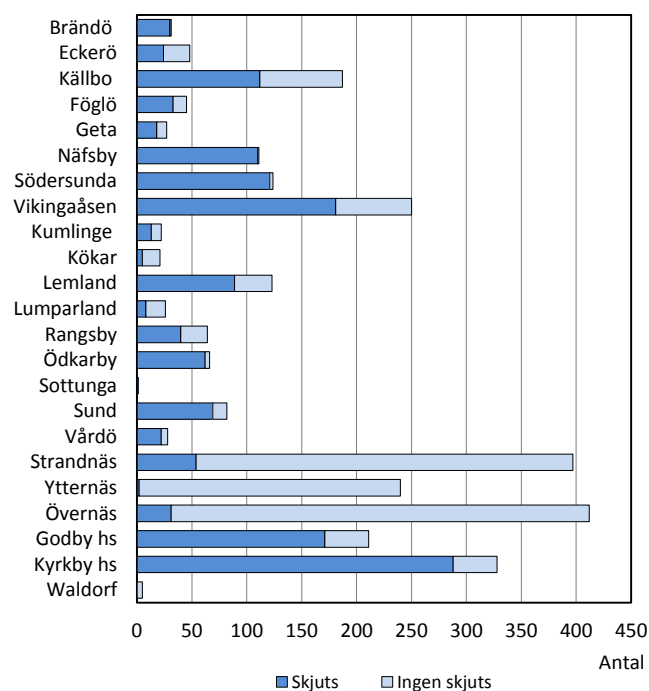
Region	Elever totalt	Elever som får skol-skjuts	Procent av eleverna som får skolskjuts
Mariehamn	1 049	87	8,3
Landsbygden	1 647	1 293	78,5
Skärgården	148	104	70,3
Åland	2 844	1 484	52,2

Regionindelningen avser skolornas läge och inte elevernas hemkommuner.

Tabellen omfattar inte Waldorfskolan.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Elever med respektive utan skolskjuts 2016

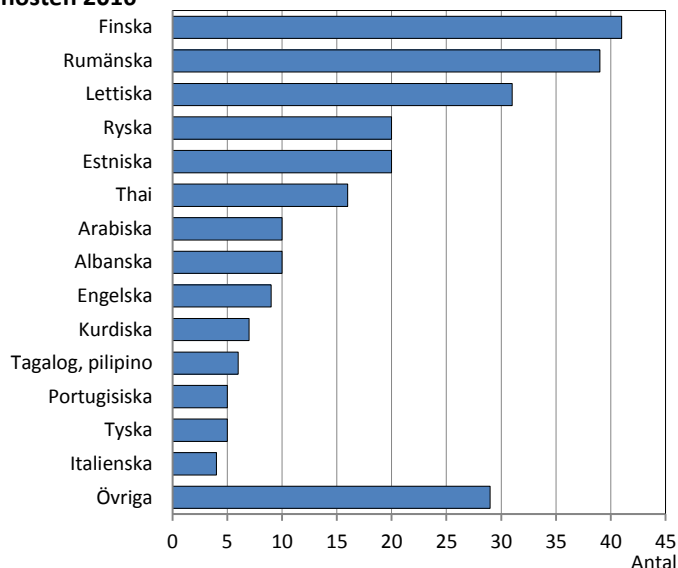

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 30 olika modersmål bland grundskolans elever

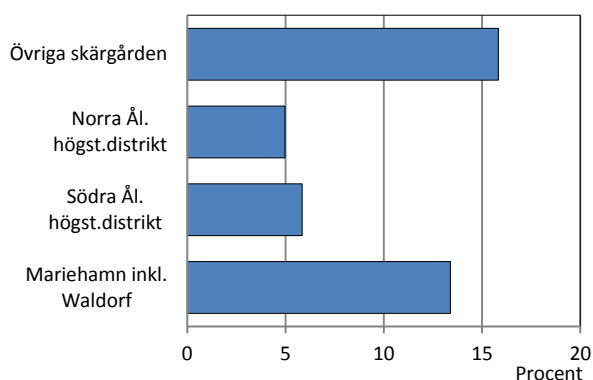
Antalet elever med annat modersmål än svenska fortsätter att öka. Hösten 2016 är de 20 flera än året före, över 250 personer, och 31 olika språk finns representerade. De vanligast förekommande språken är finska, rumänska och lettiska. Arabiska, rumänska och finska är de modersmål som ökat mest jämfört med i fjol. Flest elever med andra språk finns i Strandnäs skola, närmare 80 stycken. Nästan alla grundskolor har någon eller några elever som inte har svenska som modersmål. Procentuellt är andelen störst i skärgården och Mariehamn, 16 respektive 13 procent.

Elever med annat modersmål än svenska efter språk hösten 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Andel elever med annat modersmål än svenska i de åländska skoldistriktet hösten 2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 25. Andel elever med annat modersmål än svenska efter skoldistrikt hösten 2011–2016, procent

Skoldistrikt	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt	5,2	6,0	6,8	7,7	8,1	8,8
Mariehamn inkl. Waldorf	7,5	9,7	11,3	11,1	12,2	13,4
Södra Ål. högst.district	3,8	3,4	3,9	5,6	5,6	5,8
Norra Ål. högst.district	1,7	3,8	3,5	4,2	4,6	5,0
Övriga skärgården	12,6	7,3	9,1	12,9	12,9	15,8

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 20 000 elevtimmar stödundervisning i svenska för elever med annat modersmål

Under läsåret 2015–2016 fick hälften av de 232 eleverna med annat modersmål än svenska stödundervisning i svenska. Stödet förekom i alla årskurser, men flest var eleverna med stödundervisning i svenska i ettan, 20 stycken. Tretton skolor anordnade denna typ av stödundervisning. Strandnäs skola hade det största antalet elever och Övernäs skola de flesta elevtimmar. Det var ungefär lika många pojkar som flickor som fick stödet. Antalet stödundervisningstimmar fortsatte att öka och uppgick till 20 700 elevtimmar, vilket var 2 000 timmar fler än året före.

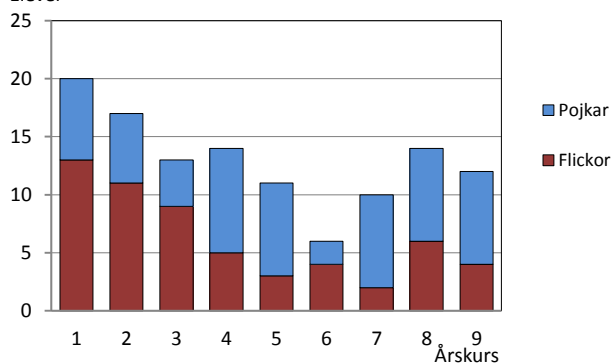
Tabell 26. Stödundervisning i svenska för elever med annat modersmål under föregående läsåret 2015–2016 efter antal timmar och elever

Skola	Elever	Timmar
Totalt	117	20 677
Brändö grundskola	-	-
Eckerö skola	-	-
Källbo skola	5	614
Föglö grundskola	6	1 221
Geta skola	-	-
Näfsbyskola	3	570
Södersunda skola	-	-
Vikingaåsens skola	6	1 010
Kumlinge skola	-	-
Kökars grundskola	-	-
Lemlands skola	1	195
Lumparlands skola	-	-
Rangsby skola	3	140
Ödkarby skola	-	-
Sottunga skola	-	-
Sunds skola	3	567
Vårdö skola	1	110
Strandnäs skola	43	5 408
Ytternäs skola	7	1 032
Övernäs skola	26	6 679
Godby högstadieskola	6	1 392
Kyrkby högstadieskola	7	1 739
Waldorfskolan på Åland	-	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Elever i stödundervisning i svenska för elever med annat modersmål läsåret 2015–2016

Elever

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Över 1 800 datorer och datorplattor används i undervisningen

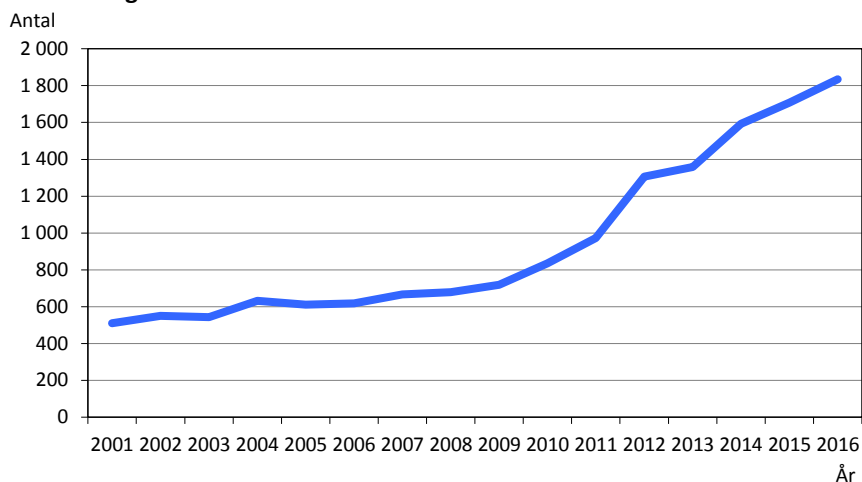
De åländska grundskolorna har nästan 1 600 datorer i bruk, vilket är 140 färre än i fjol. Datorplattorna har i viss mån ersatt datorerna och det sammanlagda antalet bärbara datorer och datorplattor som främst används för undervisning och studier har ökat med drygt 140 och uppgår till över 1 600 stycken. Samtidigt har stationära datorer och interaktiva tavlor blivit något färre. Det går 1,6 elev per dator då man räknar med både datorer och datorplattor som främst används för undervisning och studier. I början av 2000-talet gick det 5–6 elever per dator i grundskolan. När det gäller internetanslutning har tre skolor ADSL, 13 fast förbindelse och 14 trådlöst bredband.

Tabell 27. Datorer i skolorna hösten 2016

Skola	Antal datorer		Datateknisk utrustning som främst används för undervisning och studier			Elever per dator som används för undervisning o. studier	Internetanslutning		
	I bruk	Anskaffade 2014 eller senare	Stationära datorer	Bärbara datorer, datorplattor	Interaktiva tavlor		Fast förbind.	ADSL (bredband)	Trådlöst bredband
Totalt	1 589	682	220	1 614	90	1,6	13	3	14
Brändö	25	22	3	22	2	1,2	1	-	1
Eckerö	39	7	1	38	4	1,2	1	-	1
Källbo	169	90	32	137	14	1,1	1	-	-
Föglö	42	8	22	23	1	1,0	1	-	-
Geta	23	7	4	26	4	0,9	-	-	1
Näfsby	48	13	15	42	8	1,9	1	-	-
Södersunda	31	21	-	45	2	2,8	1	-	-
Vikingaåsen	90	12	-	95	17	2,6	1	-	-
Kumlinge	30	-	1	21	5	1,0	1	-	1
Kökar	22	7	2	20	-	1,0	-	-	-
Lemland	42	-	1	179	-	0,7	1	-	-
Lumparland	22	4	3	36	4	0,7	-	1	-
Rangsby	29	7	-	24	5	2,7	-	-	1
Ödkarby	32	-	3	29	4	2,1	1	-	1
Sottunga	2	-	-	2	1	0,5	-	1	1
Sund	30	12	8	18	4	3,2	-	1	1
Vårdö	29	4	-	25	1	1,1	-	-	1
Strandnäs	140	26	20	120	-	2,8	-	-	1
Ytternäs	142	15	4	138	-	1,7	1	-	1
Övernäs	130	45	4	225	4	1,8	-	-	1
Godby hs	285	215	12	273	2	0,7	1	-	1
Kyrkby hs	187	167	85	76	8	2,0	1	-	-
Waldorf	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antal datorer och datorplattor som används främst för undervisning och studier 2001–2016

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 28. Datorer och nätanslutningar 2001–2016

	2001	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Datorer													
Datorer i bruk	616	761	772	820	852	927	1 097	1 230	1 482	1 500	1 688	1 735	1 589
Datorer och datorplattor som används främst för undervisning och studier	510	611	618	666	679	718	835	972	1 306	1 359	1 593	1 708	1 834
Elever per dator	5,9	5,0	4,9	4,4	4,3	4,0	3,4	2,9	2,2	2,1	1,8	1,7	1,6
Antal skolor med olika Internetanslutningar													
Fast förbindelse	10	12	12	..	12	14	18	16	12	14	15	15	13
ADSL (bredband)	-	12	14	..	13	11	7	5	5	4	5	3	3
Trådlöst bredband	-	3	2	..	5	9	13	12	15	15	14	15	14
ISDN	15	-	-	..	-	-	-	-	-	1	1	2	1
Modem	3	-	-	..	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN